

Колеснік Ю.О.

5 курс, група ОА 13.01/1м

Науковий керівник:

д.е.н., професор В.П. Пантелеєв

Національна академія статистики,

обліку та аудиту

(м. Київ)

ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ТА ОБЛІК ГРОШОВИХ КОШТІВ У БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВАХ

Актуальність дослідження полягає у тому, що основним джерелом надходження грошових коштів бюджетних установ є асигнування з державного чи місцевого бюджетів. У процесі виконання державного бюджету (надходження, розподіл і використання бюджетних коштів) виникають економічні відносини у зв'язку з наповненням і розподілом централізованого фонду грошових коштів держави та його використанням за цільовим призначенням. Учасниками цього процесу є бюджетні установи як споживачі бюджетних коштів в обмін на виконання ними статутних функцій [1].

Численні наукові дослідження у сфері обліку грошових коштів у бюджетних установах підтверджують надзвичайну актуальність обраного напрямку (П. Атамас, Р. Джога, Т. Безродна, Л. Дікань та ін.), але разом із тим у науковій літературі бракує системності та різнобічності висвітлення обліку грошових коштів бюджетних установ, урахування особливостей їх обліку, необхідності внутрішнього контролю. Метою дослідження є визначення поняття та сутності процесу обліку грошових коштів. Об'єктом дослідження є облік грошових коштів у бюджетних установах.

У підприємствах і організаціях суб'єктів підприємницької діяльності до грошових коштів як об'єктів обліку відносять: касову готівку, кошти на рахунках у банках, інші кошти, які відповідають визначенню грошових коштів згідно з НП(С)БО 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності". У зазначеному положенні бухгалтерського обліку вказується, що грошові кошти - це готівка, кошти на рахунках у банках та депозити до запитання. Грошові кошти надаються бюджетній установі для здійснення передбачених

кошторисом видатків у вигляді асигнувань як основного джерела поповнення обігових коштів, при цьому не передбачається отримання прибутку чи накопичення залишків невикористаних коштів. Виходячи зі специфіки діяльності та законодавчої бази, грошові кошти бюджетних установ можна класифікувати за джерелами надходження.

Таблиця 1

**Класифікація грошових коштів бюджетних установ
за джерелами надходження**

№	Джерела надходжень
1	Джерела із загального фонду
2	Спеціальні кошти бюджетної установи
2.1	Власні надходження бюджетної установи (кошти отримані, як плата за послуги)
2.2	Інші надходження спеціального фонду

Фінансування із загального фонду та інші надходження спеціального фонду надходять в установу згідно з кошторисом у вигляді асигнувань на реєстраційні рахунки, відкриті в органах Держказначейства за місцем знаходження установи. Надходження власних коштів можуть здійснюватися як в готівковій формі в касу установи, так і в безготівковій формі - шляхом зарахування на спеціальні реєстраційні рахунки в органах Держказначейства. Касові операції (надходження готівки до каси та її видача) здійснюються бюджетними установами відповідно до "Положення про ведення касових операцій в національній валюті в Україні", затвердженого постановою Правління НБУ від 29.12.2017 № 148 та "Інструкції з обліку коштів, розрахунків та інших активів бюджетних установ", що затверджена Наказом Держказначейства України від 26.12.2003 р. №242.

Нині відповідно до наказу Держказначейства України № 152 [2], розрахунок і встановлення ліміту каси проводяться установою самостійно на підставі Розрахунку встановлення ліміту залишку готівки в касі, що підписується особами, яким надано право першого та другого підписів, відповідно до вимог нормативно-правових актів Національного банку України. Установлений ліміт каси затверджується внутрішнім розпорядчим документом клієнта.

Секція 1. Національний та міжнародний досвід розвитку бухгалтерського обліку, як науки

Також для бюджетних установ розроблені додаткові вимоги з обліку і контролю готівки згідно з Інструкцією з обліку коштів, розрахунків та інших активів бюджетних установ № 242 [3]. Для дотримання цієї вимоги та контролю за цільовим використанням готівки ведеться "Картка аналітичного обліку готівкових операцій". Оскільки Національний банк України є єдиним емісійним центром і на нього покладено організацію та контроль за готівковими операціями, то готівкові операції бюджетних установ здійснюються через установи банків, з якими працюють органи Держказначейства. Для здійснення готівкових операцій на ім'я органу держказначейства в установі банку відкривається рахунок групи 257 Плану рахунків бухгалтерського обліку банків.

Облік готівки в бюджетних установах має свої особливості, що зумовлено специфікою та характером їх діяльності, користуванням державним майном, особливим характером надходження грошових коштів. Це передбачає особливості в організації та документальному оформленні надходження готівки (з банку), грошових коштів від вищої установи (асигнування), надходження грошових коштів від господарської діяльності. Особливості обліку готівки полягають у суворому контролі за цільовим використанням готівки; веденні для цього спеціального облікового реєстру "Картки обліку готівкових операцій"; необхідності здавання готівки, що надходить у касу від надання послуг; відшкодуванні витрат тощо для зарахування на відповідні рахунки в органах Держказначейства. Тому належна організація обліку готівки в касах бюджетних установ є актуальною для кожної установи.[4]

Список використаних джерел:

1. Положення про ведення касових операцій в національній валюті в Україні : Постанова Правління НБУ № 637 від 15.12.2004 р. [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0040-05>.

2. Порядок відкриття рахунків в національній валюті в органах Держказначейства : Наказ Держказначейства України від 02.12.02 № 221 (в редакції наказу Державного казначейства України від 25.11.2010 р. №152) [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0976-02>.

3. Інструкція з обліку коштів, розрахунків та інших активів бюджетних установ, затверджена Наказом Держказначейства України від 26.12.2003 р. № 242 [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://www.dtk.com.ua/show/2cid01714.html>.

4. Шара Є. Ю., Андрієнко О. М., Жидєєва Л. І. Бухгалтерський облік у бюджетних установах і організаціях. Навч. посіб. -. К.: Центр учбової літератури, 2011. - 440 с.

Колесник В.О.
Студентка 6 -го курсу, групи 16.15
заочної форми навчання
за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування»
Науковий керівник:
д. е. н., професор Зоріна О.А.
Національна академія статистики,
обліку та аудиту
(м. Київ)

ПРОБЛЕМИ ОЦІНКИ МАЛОЦІННИХ ТА ШВИДКОЗНОШУВАНИХ ПРЕДМЕТІВ

Існування певних розбіжностей у законодавчо-нормативній базі щодо оцінки, класифікації, віднесення малоцінних засобів до того чи іншого активів створює для підприємства проблему оптимальної організації обліку МШП, що в свою чергу може призвести до формування неправдивих облікових даних та недостовірності фінансової звітності.

Недостовірна та неправдива інформація про фінансовий стан підприємства, при цьому, унеможлиблює прийняття адекватних рішень як зовнішніми, так і внутрішніми користувачами.

Актуальність теми обумовлено відсутністю комплексних підходів до організації і методики обліку МШП в інформаційній системі управління, що є однією з причин їхнього неефективного використання на підприємстві

Сутність проблеми оцінки МШП та шляхи її вирішення здобули своє відображення у працях : Ф.Ф. Бутинець, Б.І. Валуєв, А.М. Герасимович, С.Ф. Голов, Н.І. Дорош, В.І. Єфіменко, Т.О. Каменська,